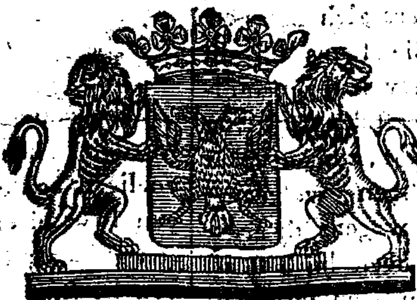
A. 1836. N° 81.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 21 Julij.

FRANKFORT, den 18den Julij.

Uit Beijeren wordt het volgende geschreven: Reeds voor verscheidene jaren, toen Z. M. de thans regerende Koning, ter vervulling van de verpligtingen, door Koning *Max* bij het konkordaat aangegaan, eenige kloosters begon te herstellen, hadden de Jezuiten (met het oogmerk der herstelling hunner orde in Beijeren) zeer voordeelige aanbiedingen gedaan; aan welke nogtans toenmaals geen gevolg gegeven werd. Thans echter, nu aan de Benedictijners een gesticht van studien is overgegeven, hebben voor korten tijd de Jezuiten hunne voorstellen vernieuwd, daarhenen strekkende, dat zij de gezamenlijke letterkundige instellingen in Beijeren: latijnsche scholen, gijmnasien en lijceen zonder ontgeltenis willen overnemen; iets, dat bij de groote bezittingen, waarover de vaders van het genootschap van *Jezus* nog te beschikken hebben, geenszins als grootspraak is te beschouwen. De zaak is nog hangende bij de hooge regering, en er schijnt op dit oogenblik nog geen bepaald besluit genomen te zijn. De denkbeelden van een hoog personnadje zijn, zegt men, in den laatsten tijd gunstiger voor deze orde geworden, waartoe schijnt medegewerkt hebben de omstandigheid, dat bij voortduring vele Beijersche familien van hoogen adel hunne zoons in het gesticht van opvoeding der Jezuiten te Freiburg in Zwitserland zenden; alsmede de aanbevelingen van verscheidene hooge staatsdienaren, die in dat gesticht eene uitstekende wetenschappelijke en zedelijke opleiding ontvangen hebben, en thans in hunne burgerlijke en staatkundige betrekkingen door kracht en waardigheid uitblinken. Doch gelooft men evenwel, dat aan het verlangen der Jezuiten slechts in zoo verre zal voldaan worden, dat welligt te Munchen een collegie zal hersteld, en in het toekomende jaar aan hetzelve de vroeger bezetene en thans door de universiteit bewoonde gebouwen benevens de prachtige kerk zullen teruggegeven worden. Wat de gezindheid van het Beijersche volk opzigtelijk de herstelling der Jezuiten en kloosters over 't algemeen betreft, hetzelve is en voor, daar het de herstelling van althans eenige orden beschouwt als eene daad van verzoening en geregtigheid, voor de vroegere plotselijke opheffing van alle orden, en de confiskering van alle kerkengoederen. Ook willen sommigen in die kloostergestichten het geneesmiddel zien tegen menig kwaad van dezen tijd, inzonderheid tegen de voortgaande onverschilligheid in zaken van de Godsdienst en het katholijke geloof. De overgifte wijders der gestichten van studie aan de kloosters, al mogt dit niet gratis geschieden, zou toch in een finantieel opzigt, wegens de uitgaven, welke thans ten laste van 's lands kas komen, zeer voordeelig te achten zijn."

— Volgens berigten van de Poolsche grenzen, heerscht er sedert de terugkomst van den Prins stadhouder uit Petersburg buitengewone werkzaamheid bij alle takken van inwendig bestuur van Polen. De regering schijnt voornemens, om aanmerkelijke opofferingen te doen, ten einde weder meerdere welvaart in het land te doen stand grijpen. Met dat oogmerk begunstigt zij voornamelijk de overkomst van goede kolonisten, inzonderheid uit den nijveren stand. Deze verkrijgen niet alleen tijdelijken vrijdom van belangen, maar hun worden ook bij de oprigting van nieuwe fabrijken enz. kosteloos bouwmaterialen en andere behoeften bezorgd. Ook aan de grondeigenaars, die kunnen aantoonen, dat de overkomst en vestiging van nijvere buitenlanders op hunne eigendommen met uitgaven is gepaard gegaan, welker vergoeding zij niet spoedig te verwachten hebben, zullen, ter belooning, vrijstellingen van verponding genieten. Deze allezins doeltreffende maatregelen beginnen reeds goede vruchten te dragen, daar verscheidene sedert de laatste vijf of zes jaren eenzame streken langzamerhand bevolkt worden, voornamelijk met nijvere Duitschers, inzonderheid uit Zuid-Duitschland, die aldaar, gelijk de vroegere bewoners, linnen- en wollenweverijen uitoefenen. Zoodanige aanvulling van de vroegere bevolking werkt tevens ook nog zeer voordeelig op de belangen van den landbouw, vermits daardoor meerder verbruik der voortbrengselen bevorderd wordt. Dan, hoezeer deze welwillende beschikkingen der regering bij alle verstandige Polen op prijs gesteld worden, schijnt nogtans de kwade geest, die het land reeds zoo veel onheil berokkend heeft, nog niet geheel verbannen te zijn. Zoo hebben, naar men verhaalt, onlangs te Lublin weder arrestatien plaats gehad, welke aan strafbare correspondentien toegeschreven worden, welke de gearresteerden met onderscheidene hunner gevlugte landgenooten, die als ijverige revolutionairen bekend staan, onderhouden hebben.

— De Koning van Pruissen en de Prinses van Leignitz hebben zich zich naar Teplitz begeven. Koning Karel X, de hertogen van Angoulême en Bordeaux, alsmede de kardinaal de *Latil* zijn kortelings van daar vertrokken.

LONDEN, den 16den Julij.

Aanstaanden Maandag zullen door hunne lordschappen de redenen in nadere overweging genomen worden, om welke het huis der gemeenten zich verklaard heeft, met zekere door hunne lordschappen nieuwelings gebragte amendementen in de sedert lang in werking zijnde acte, betrekkelijk de hervorming der gemeente-besturen in Engeland en Wallis, niet te kunnen instemmen.

De derde lezing van de Iersche tienden bill heeft gisteren avond in het huis der gemeenten tot geene de minste discussie aanleiding gegeven, weshalve die bill nu onverwijld naar dat der lords zal overgebragt worden.

Mr. *Ellis*, nieuwelings door ons gouvernement met eene zending aan het Perzische hof belast, is, luidens ingekomen berigten, reeds op zijne terugreis naar Engeland. Gemelde Britsche gezant, welke door het hof van Perzie met de grootste achting ontvangen en behandeld is, heeft, tijdens zijn laatste gehoor, van den Schah een schoon toegerust Arabisch paard, zijn portret met kostbare diamanten omzet enz., ten geschenk ontvangen.

Berigten uit Lissabon, loopende tot den 4den dezer, deelen geen ander nieuws van aanbelang mede, dan dat het al of niet doen van een uitstapje naar Oporto en de omstreken dier stad door den Prins *Ferdinand*, des morgens van dien dag het onderwerp van eenen langdurigen kabinetsraad uitgemaakt heeft, door welken ten slotte bepaald is, dat gezegde koninklijke prins des voormiddags van den 5den, met de *Peninsula* stoomboot, bewuste reis aanvangen zou.

PARIJS, den 17den Julij.

Men is in twijfel geweest of de feesten ter viering van den verjaardag der omwenteling van 1830 ook zouden uitgesteld of gewijzigd worden. Thans verneemt men echter, dat het programma daarvan vastgesteld is. Er zullen weder huwelijken op 's lands kosten voltrokken worden. De nationale garde en de troepen zullen voor den Koning defileren. Vijf honderd werklieden zijn bezig om de noodige toebereidselen voor dit en andere feesten gereed te maken.

— Het *Journal de Commerce* van heden meldt omtrent de geruchten van eenen nieuwen aanslag op 's konings leven het volgende:

« Er was wel eenige aanleiding tot deze geruchten; maar gelukkiglijk heeft men zich zonder grond ongerust gemaakt. Er liep iemand met een geweer het park van Neuillij rond, hij werd aangehouden, en naar het kasteel gebragt; doch hij verklaarde daar, dat hij op de jagt van kleine vogels was geweest; dat hij die vogels had willen opzetten; dat hij te Versailles woonde; en dat men gemakkelijk kon te weten komen of hij de waarheid sprak. Bij onderzoek bleek, dat het geweer met fijnen hagel was geladen en de man inderdaad was, wat hij zeide."

— Gisteren namiddag om twee uur heeft de Koning, op het Paleis van Neuillij, monsignor *Garibaldi* in een bijzonder gehoor ontvangen, die Z. M. een brevet heeft overhandigd, waarbij Zijne Heiligheid de Paus hem bij den Koning accrediteert in qualiteit van nuntius en gevolmagtigd minister van den Heiligen Stoel.

— De dagbladen van Marseille spreken thans tegen de geruchten, welke geloopen hebben over een gevecht, dat bij Tunis tusschen de Fransche en Turksche scheepsmagt zoude hebben plaats gehad, doordien de admiraal *Hugon* niet had willen gedoogen dat de Turksche vloot Tunis zou naderen. De Turksche vloot heeft te Tripoli troepen aan wal gezet. De admiraal *Hugon* bevindt zich wel voor Tunis en zoo het schijnt ook met oogmerk om het binnenloopen van de Turksche vloot tegen te gaen; doch een gevecht heeft er niet plaats gehad. Het gerucht daarvan kan veroorzaakt zijn doordien de admiraal saluutschoten heeft gedaan.

— Volgens de jongste officiele berigten heeft [illegible] *Abd-el-Kader* naar Marokko teruggetrokken [illegible]

dat de volksstammen rondom het regentschap van Algiers zich meer en meer zouden onderwerpen. De generaal *Bugeaud*, die thans bij dit leger het bevel voert, heeft de bezetting van Tlemsen van levensmiddelen voor den tijd van zes maanden voorzien. Hij heeft den togt van Oran naar Tlemsen en van daar naar Rachgoun volbragt, zonder meer dan eene schermutseling met *Abd-el-Kader* gehad te hebben, welke met deszelfs verstrooijing is geëindigd. Hij heeft dien togt, wegens de groote hitte, in kleine dagmarchen gedaan, en nogtans heeft hij 300 afgematten naar Oran moeten laten vervoeren en 300 anderen te Tlemsen achtergelaten.

— Berigten uit Baijonne melden, dat het Engelsch Spaansch legioen, onder den generaal *Evans*, eenen togt uit St. Sebastiaan had ondernomen, om de Carlisten uit Fontarabie te verdrijven; doch dat zulks, niettegenstaande de overmagt aan de zijde van dit legioen was, geheel en al is mislukt.

's GRAVENHAGE, den 19den Julij.

Gisteren is Z. K. H. de Prins *van Oranje*, vergezeld van hoogstdeszelfs beide oudste zonen, van Londen in deze residentie teruggekeerd. H. K. K. H. de Prinses *van Oranje*, benevens HH. KK. HH. de jongste zoon en jeugdige dochter van hoogstdezelve, zijn de Nederlandsche Prinsen te gemoet gereden. Binnen weinige dagen begeeft Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk zich naar het kamp van Reijen, ten einde de groote krijgsbewegingen van de aldaar zich bevindende troepen bij te wonen.

— Volgens aankondiging van Z. Exc. den minister van financien, zal, gedurende de maanden Augustus, September, October en November aanstaande, op de kantoren van de administrateurs der schatkist in de hoofdplaatsen der provincien, de voldoening der pensioenen, ten laste van de schatkist loopende, over de eerste zes maanden van den jare 1836, plaats hebben.

— Den 30sten dezer zal door Z. Exc. den directeur-generaal van oorlog ad interim, de leverantie worden aanbesteed van 12,000 ellen inlandsch gefabriceerd gekeperd tentendoek, ter breedte van 75 duimen.

— Door den luitenant-kolonel, directeur der artillerie-, stapel- en constructie-magazijnen te Delft zal eerstdaags aan den minstinschrijvenden worden aanbesteed de levering van de volgende behoeften, tot geweren, bestaande in 25,000 bajonetscheden, 13260 aftrekkers, 24,480 schroevendraaijers, 5100 stormringen, 2040 koperen pannen en 102 veerhaken.

— Blijkens eene statistieke opgave, loopende over den jare 1835, beliep het getal der kerkelijke gemeenten in ons vaderland 2285; als 1237 der Hervormden, 686 der Roomsch-Katholijken, 56 der Lutherschen, 118 der Israëliten, 121 der Doopsgezinden, 8 der herstelde Lutherschen, 25 der Jansenisten, 25 der Remonstranten, 9 der Kleine Kerkgenootschappen. En waren in Noord-Braband 336 kerkgemeenten, in Gelderland 317, in Noord-Holland 350, in Zuid-Holland 353, in Zeeland 145, en Utrecht 121, in Vriesland 277, in Overijssel 144, in Groningen 193, en in Drenthe 49. Onder de Hervormde gemeenten of standplaatsen zijn begrepen 21 Waalsche, 4 Engelsch-Presbijteriaansche, 2 Schotsche en 1 Hoogduitsche gemeenten, mitsgaders de Protestantsche gemeenten, welke in de kolonien der maatschappij van weldadigheid gevestigd zijn. Onder de 56 Luthersche gemeenten telt men 11 Filialen, welke geen eigen predikant bezitten. Onder de 118 Israelitische gemeenten zijn 4 Portugesche begrepen. Onder de kleine kerkgenootschappen zijn gerekend de Grieksche, Engelsch-Episcopaalsche, Hernhuttersche of Broeder-gemeenten, de vereenigde Doopsgezinden en Remonstrantsche gemeenten, het zoogenaamde *Cristo-Sacrum* genootschap, de Mulieviaansche vereeniging of Polsbroekers. Voor eene eeuw telde men onder de kleine kerkgenootschappen nog verscheidene andere sekten, zoo als de Rijnburgers of Kollegianten, de Kwakers, de Deurhovianen, de Bekkerianen, de Leenhofs-gezinden, Hattemisten enz. welke alle, of ten minste grootendeels verdwenen zijn. Sedert de laatstverloopene 100 Jaren is het getal der Roomsch Katholijke Gemeenten nagenoeg verdubbeld, en dat der Doopsgezinden met een derde, dat der Jansenisten met ruim de helft, en dat der Remonstranten met ongeveer een vierde verminderd. De Israelitische gemeenten zijn eerst sedert het laatst der vorige eeuw aanmerkelijk in getal toegenomen.

In Gelderland waren, in 1835, 177 gemeenten der Hervormden, 106 van de Roomsch-katholijken, 10 van de Lutherschen, 20 der Israëliten, 3 der doopsgezinden, 1 der Jansenisten; te zamen 317.

MIDDELBURG den 18 Julij.

Bij de troepen, dienstdoende in Oost-Indie, is overgeplaatst de tweede luitenant *Andriesen*, van het reserve-bataillon der 2de afdeeling infanterie, thans dienstdoende als adjudant van den kommandant der troepen in het [illegible] district dezer Provincie; ook is bij gemelde troepen in rang en [illegible] hersteld de eerste luitenant *van Andringa de Kempenaer*.

AMSTERDAM, den 19den Julij.

Beurs van den 18den *Julij.*

Ofschoon geene tijding met zekerheid heden ter beurs kon opgegeven worden, hebben niettemin de Spaansche schuldbrieven eenen zeer gevoeligen achteruitgang geleden, doordien men door *duiven* en koeriers van Brussel en Antwerpen een lager merk van $1\frac{1}{4}$ pCt. wil de ontvangen hebben; het zal morgen nader blijken, wat daartoe aanleiding gegeven heeft.

Fluctuatien der prijzen:

Spanje. Ardoins $40\frac{1}{4}$, 40, $39\frac{7}{8}$, $38\frac{7}{8}$, $39\frac{1}{8}$, 39 bij tamelijk levendige affaire; in groote stukken is echter niets gedaan; Passive aanvankelijk 13, later $12\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ met verkoopers gebleven; ook in Fransche en Engelsche uitgestelde was eenige affaire, eerstgenoemde 14 à $\frac{1}{4}$; laatstgenoemde $13\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$.

Holland. Onze binnenlandsche effekten waren ook in eene meer gedrukte houding: $2\frac{1}{2}$ pCt. in het begin [illegible], later [illegible] gedaan; 5 pCt. 103, $102\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$ bij weinig omzet; kansbiljetten $24\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$ gebleven, met verkoopers; in beide sijndikaat ging weinig om; $4\frac{1}{2}$ pCt. prijshoudend $98\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$; $3\frac{1}{2}$ pCt. echter geoffereerd en à $81\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$ afgegeven; oude aandeelen handelmaatschappij openden 183, stegen tot $185\frac{1}{2}$, vielen tot $183\frac{1}{2}$ terug en bleven op dezen koers; nieuwe zijn à 104 verhandeld.

Rusland. Oude Russen $105\frac{1}{8}$ $\frac{5}{8}$; nieuwe $105\frac{3}{8}$ bij zeer geringe affaire; Russen van 1831 en 1833 in kleine postjes à $96\frac{5}{8}$ afgegeven; roebels $69\frac{1}{4}$ $\frac{3}{8}$ gedaan.

Oostenrijk 5 pCt. metaliek $100\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$ bij kleine partijtjes verhandeld.

Brazilie $88\frac{3}{4}$ bij eenige affaire; *Columbia* $23\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$.

Grieken. Blaauwe zeer geoffereerd; stukken van 100 pond $25\frac{1}{4}$ à 25; groote stukken 24 à $23\frac{3}{4}$.

Beurs van den 19den *Julij.*

De belangrijke daling, welke Spaansche fondsen gisteren geleden hebben, is minder in de nadeelige berigten te zoeken dan wel aan geforceerde verkoopen, welke gisteren te Antwerpen geschieden moesten. Wel breiden zich de Carlisten in Asturie meer en meer uit; er was zelfs een gerucht dat Oviedo, de hoofdstad dezer provincie, door *Gomez* zoude ingenomen zijn; doch berust dit alleen op geruchten. Waar is het, dat de Engelschen bij St. Sebastiaan weder geleden hebben, en men vreest dat deze tijding te Londen nadeelig op den stand werken zal; alle deze omstandigheden te zamen genomen verschrikken ook hier onze speculanten, en slechts met moeite konde zich heden de laagste prijs van gisteren staande houden.

Ardoins openden 39, $38\frac{7}{8}$, stegen tot $39\frac{1}{4}$, vielen terug tot $38\frac{3}{4}$ en bleven op deze hoogte; groote stukken zijn van $38\frac{1}{2}$ tot $\frac{1}{4}$ toe verhandeld; Passive $12\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Fransche uitgestelde 14 à $\frac{1}{8}$.

Holland. Van onze $2\frac{1}{2}$ pCt. zijn eenige postjes à $56\frac{1}{4}$ en $\frac{3}{16}$ afgegeven; 5 pCt. 103 en $\frac{1}{16}$; kansbiljetten $24\frac{1}{2}$; $\frac{7}{16}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. sijndicaat $98\frac{1}{8}$; nieuw dito $81\frac{1}{2}$; oude aandeelen handelmaatschappij 183, $183\frac{1}{2}$, 184 à $183\frac{1}{2}$ gebleven.

Alle Russische en Oostenrijksche schuldbrieven als gisteren.

Mengelwerk.

Verkiezing in Utrecht.

Het moet elken opregten vaderlander en beminnaar eener gepaste vrijheid diep grieven, wanneer hij pogingen ziet aanwenden, om die onafhankelijke mannen, welke moeds genoeg hebben, de verkeerde stappen van het ministerie openlijk en herhaaldelijk te bestrijden, uit de vergadering der Staten-Generaal te doen aftreden. Maar alsdan blijft hem nog de hoop over der *wederverkiezing* door [illegible] ten der provincie, eene hoop, des te meer gegrond, daar [illegible] *de* [illegible] plaats, ten aanzien der [illegible] regering goedkeuren. Daarentegen [illegible] een man niet weder ingekozen, die [illegible] de waardigste en verdienstelijkste leden onzer staatsvergadering en [illegible] moedigste redenaren behoort, de heer VAN NES, lid van wege *Utrecht*, en door de Staten dier provincie gekozen. De eerstemaal *liet* men hem (tegen de gewoonte) aftreden, omdat hij, tijdens wijlen het *Koningrijk der Nederlanden*, schreeuwende misbruiken bij het oorlogs-departement ontmaskerd en eenen ambtenaar bij hetzelve met mannenmoed had aangetast. De wederbenoeming van den heer VAN NES, in eenen tijd, toen vaderlandsche geestdrift de geheele natie bezielde, strekte aan de Staten van *Utrecht* tot eer, en gaf de hoop, dat onafhankelijke mannen nu gelegenheid zouden hebben, aan de Regering, [illegible] zij van het spoor mogt dwalen, het regte pad aan te wijzen. Inderdaad [illegible] echt vaderlandslievende afgevaardigde geene gelegenheid voorbijgaan, om, naar zijn inzien en dat van zeer velen, de ware belangen des lands te behartigen, en zich te scharen bij eene *oppositie*, die, wanneer zij binnen de palen der

welvoegelijkheid en bescheidenheid blijft, in eenen constitutionelen staat volmaakt onmisbaar is, ten einde niet alle volksgeest verdwijne, en alles in eenen stilstaanden poel van lijdelijke gehoorzaamheid verkeere. Waarom, — wij durven het onbeschroomd vragen, — waarom dien edelen volksvertegenwoordiger thans weder voorbijgegaan in de keuze? Wij zouden ons wel wachten, hierover een woord te verliezen, indien men doorgaans andere leden benoemde. Doch dit is niet het geval; zoo min in *Utrecht* als elders. Doorgaans kiest men dezelfde leden weder in, en, zoo als gezegd is, altijd diegenen, welke voor de ministers stemmen, buiten opzettelijk verzoek of onoverkomelijke beletselen van hunne zijde. Waarom moet nu de heer VAN NES hier eene uitzondering maken? Waarom wordt hij ten tweedenmale voorbij gegaan, en vervangen door een lid van het Hoog Militaire Geregtshof, die, bij alle bekwaamheden, welke wij hem gaarne toekennen, toch zekerlijk de *parlementaire* ondervinding van den heer VAN NES mist? Zou het wezen, om aan de ministers te behagen, die zekerlijk de handen vol hebben met zulk eenen lastigen tegenstander als de heer VAN NES; die, zonder aanzien des persoons, de waarheid, en niets dan de waarheid, zegt; die aandringt op bezuiniging, waar nog altijd vette posten, tafelgelden, enz. moeten worden begeven; op bijlegging van de geschillen met *Belgie*, waar men aan niets denkt, maar tot in eeuwigheid een regt wil behouden, waarvan de verwezenlijking voor den Noord Nederlander het grootste hartzeer zou zijn; of op uitvoering der beloofde wijzigingen in de grondwet aandringt, waar men blijkbaar voornemens is, de door de omstandigheden verminkte grondwet onveranderd in stand te laten. Maar wat kan de Staten van *Utrecht* bewegen, om zulk eenen man, tegen het gebruik aan, uit eene vergadering te weren, waar hij, zoo trouw de belangen der natie behartigt; eenen man, zoo onbaatzuchtig, dat hij, hoewel landeigenaar, en dus, naar het toen vrij algemeene denkbeeld, personeel belang in de wet tot aanmoediging van den landbouw hebbende, echter, volgens innige overtuiging, *tegen* dezelve, en dus tot eigen nadeel, meende te moeten stemmen? Wij beseffen die redenen niet. Zouden er ook wenken, zou er ook invloed van zekeren kant gebezigd zijn? Doch neen! wij mogen, wij willen die gedachte niet koesteren, die met de Nederlandsche rondheid en regtschapenheid strijdt. Wij willen veeleer gelooven, dat *Utrechts* Staten, door een verkeerd denkbeeld van behoud der *eendragt* geleid, zoo veel mogelijk alle tegenspraak tegen het bestuur uit 's lands vertegenwoordiging hebben zoeken te weren. Doch dit middel komt ons schadelijk voor, en staat, onzes inziens, gelijk met dat van eenen geneesheer, die eene dreigende ziekte niet in den grond geneest, door het wegnemen der oorzaak, maar tracht te smoren en te verdooven, tot zij in vernieuwde en dubbele kracht uitbreekt en het leven des lijders in gevaar brengt. Zoo is het ook, wanneer men de geneesmiddelen, die de *oppositie* voor de staatsgebreken aan de hand geeft, door het smoren dier *oppositie* verwijdert, de gebreken zelve meer doet inwortelen en inkankeren; het *staatsbudget* tot een vervaarlijk groot *te-kort* (het gevolg van vele kleinere) doet aanwassen; onze laatste middelen uitput om voor *Belgie* eene schuld te betalen, die hetzelve, door eene pennestreek, zoude verpligt worden te voldoen; onze legers en vestingen (met nutteloze overstroomingen) op den oorlogsvoet houdt, en wat dies meer zij; waardoor de natie, die noodeloos onder den last der centen en op-centen gebukt gaat, alle uitzigt op verandering schijnt te verliezen, waarvan op zijn minst onverschilligheid voor, zoo niet afkeer van de regering het gevolg zoude moeten worden: en dit is toch wel het grootste kwaad, dat eenen staat, na burgeroorlog, kan ten deele vallen.

Wij hopen nu slechts, dat de overige leden der Staten-Generaal, die de maatregelen der regering niet *onvoorwaardelijk* goedkeuren, door deze gebeurtenis niet afgeschrikt, maar veel meer aangespoord mogen worden; om den tijd, die hun nog als vertegenwoordigers overschiet, te besteden tot krachtdadige handhaving en gemeenschappelijke verdediging van hetgeen zij noodig en nuttig, en afkeuring van hetgeen zij nadeelig en schadelijk achten. Zóó ruste, de geest van VAN NES op zijne aangeblevene ambtgenooten, en zóó worde een voorbeeld minder schadelijk, hetwelk, nagevolgd zijnde, zoo dat men alom de onafhankelijke en vrijmoedige leden door ambtenaren deed vervangen, die in den geest des ministers stemmen, de geheele inrigting des volksvertegenwoordiging zou nutteloos maken, en de dringende behoefte naar vrede en bezuiniging tot eenen onbepaalbaren tijd zou uitstellen.

Wat is het grootste ongeluk, hetwelk men voor Spanje in de toekomst voorbereidt?

Wij onthouden ons geheel, om in eenig onderzoek te treden naar de wijze en middelen, waardoor de thans in *Spanje* woedende burger-oorlog op het spoedigst en zekerst kan geëindigd worden, en willen alleen kortelijk beredeneren, welk lot, of liever ongeluk, *men* voor *Spanje* in de toekomst voorbereidt. Want indien die lange duur van den oorlog — dat schijnbaar goedkeuren en toejuichen van de Oostersche mogendheden, — dat flaauw, afgepast en afgemeten ondersteunen van *Frankrijk* en *Engeland* geene *voorbereiding* genoemd zou mogen worden, dan zou men bij slot met eenen deswege anders denkenden bevonden worden, meer over een *woord*, dan over *de zaak zelve*, getwist te hebben. *Voorbereiding* neemt men wel gewoonlijk in eenen goeden zin en verstaat er door *eene trapswijze leiding tot eene gelukkige en gezegende uitkomst*: maar de hedendaagsche staatkunde heeft het ons vroeger door *Belgie* geleerd en is nog dagelijks in de weer, om het ons bij vernieuwing te onderwijzen, dat er ook voorbereidingen plaats vinden tot *ongelukkige en rampzalige uitkomsten*. Wij laten dan in het midden *wie* en *waarom* men *Spanje* tot eene beslissende toekomst *voorbereidt* en bepalen ons tot de *Christelijke* beantwoording der bovenstaande vraag.

Om deze vraag op goede gronden te kunnen beantwoorden, is het noodig vooraf te bepalen, wat de natuurlijke afloop van den tegenwoordigen burgeroorlog in *Spanje* wezen zal; wie op het einde lijder en schepter zal behouden, de tegenwoordig regerende Koningin-regentes of de pretendent don CARLOS? Al wat beschaafd, burgerlijk gezind, verlicht en oververlicht in *Spanje* is, heeft reeds sedert geruimen tijd zich voor de Koningin-Regentes verklaarde don CARLOS vindt onder de menschen van deze klassen onverbiddelijke tegenstanders. Don CARLOS moge ondersteund worden door de Roomsche geestelijkheid in *Spanje*, *Belgie*, *Italie*, enz. derzelver bronnen, zoo in geld als in manschappen, vloeijen dagelijks trager en zijn geenszins onuitputtelijk. *Frankrijk* en *Engeland* zijn leden van de quadrupel-alliantie en dus, fatsoenshalve, verpligt, om de handen aan de zaak van de Koningin-Regentes te houden. Beide rijken hebben belang bij den tegenwoordigen constitutionelen vorm, waarin de regering van de Koningin-Regentes zich heeft opgelost. Beide rijken kunnen zich niet verdragen met dat wereldlijk en kerkelijk despotismus, waarvan don CARLOS de aanhanger, begunstiger ja voorvechter is. Deze beide rijken bezitten de zenuw van den oorlog; zij zijn onuitputtelijk: *Frankrijk* in manschappen, *Engeland* in geldsommen. Wij meenen het dus voor bewezen te moeten houden, dat de Koningin-Regentes eindelijk, al is het dan ook *post varios casus et tot discrimina rerum* door het voornaamste gedeelte van *Spanje* erkend zal worden of zal moeten worden *als de zoodanige*, en dat don CARLOS eerlang gelegenheid en tijdruimte zal vinden, om zijnen lotgenoot don MIGUEL over de wisselvalligheid der ondermaansche dingen te kunnen gaan troosten. Als de zaken dan dien keer genomen zullen hebben, welk ongeluk zal dan voor *Spanje* toe- en voorbereid zijn? Het land is dan met schulden overladen. Maar zoo waren en zijn er nog meer landen. Het is en blijft ook in dit geval troostrijk, lotgenooten in in zijn ongeluk te hebben. Daarenboven is het ook niet langer onder partikuliere kooplieden *alleen maar gebruikelijk* en praktikabel, om op deze of gene wijze bankroet te maken. Dit alles zijn maar geldzaken, en dat vindt zich op deze of gene wijze. Want het loopt in onzen tijd *mat soortgelijke wijze* in het oneindige. *Een* groot geluk zal het in alle geval voor *Spanje* zijn, als het zich op zulk eene wijze aan wereldlijk en kerkelijk despotismus ontwrongen ziet. De schatten, daartoe besteed, zullen beter aan de markt gebragt zijn, dan die, welke dat zelfde *Spanje* verspild heeft, toen het in de zestiende eeuw dat juk op onze vrije halzen dacht te leggen. Maar bij dat geluk zal zich een veel grooter ongeluk voegen. De geestelijkheid in *Spanje*, die zich thans, ten behoeve van don CARLOS, uitput, zal, na den terugkeer van orde en rust op het volk hare schade en opofferingen trachten te verhalen, echter met tweeërlei ongelukkig gevolg. Want het volk leert nu de geestelijken als zijne voornaamste vijanden kennen. Dat volk zal zich tegen de knevelarijen dier geestelijken verzetten. Zoo zal de kloove tusschen het volk en de geestelijkheid nog meer verwijd worden. En dit is nog het minste kwaad, het geringste ongeluk. Gewoonlijk toch, zoo niet altijd, gaat in katholijke landen het verlies van eerbied voor de geestelijkheid gepaard en hand aan hand met uitschudding van alle godsdienstig gevoel, met afschuw voor alle door de geestelijkheid bevolene maatregelen van orde, tucht, enz. Het Spaansche volk zal dan, bij het eindigen van den tegenwoordigen burger-oorlog, ten naasten bij op de hoogte staan waarop het Fransche volk, tijdens de revolutie, stond. Het geloof wordt alsdan gewisseld met ongeloof; de geestelijke slavernij met burgerlijke losbandigheid. Ziedaar de toekomst van *Spanje*. En ieder, die weet, wat een volk zonder godsdienst is, zal bekennen, dat deze de treurigste toestand is, waarin *Spanje* ooit gestort kon worden. Want als de vrees voor God, den heiligen en regtvaardigen wreeker van het kwade en beloonen van het goede, is uitgeschud, is de teugel voor der menschen hartstogten en driften weggeworpen, en zijn zij voor de verschrikkelijkste gruwelen (wij beroepen ons hier op de uitwerkselen der Fransche revolutie) vatbaar. *Spanje* is alzoo op den weg, om zich eene allerdroevigste toekomst te bereiden; eene toekomst, die, wanneer zij eens daar za zijn, de luidste en hevigste klagten zal doen uitboezemen over de zoodanigen, wier medelijden niet door eene aaneenschakeling van jammeren, die het arme Spaansche volk sedert jaren getroffen hebben, kon gaande gemaakt worden; wier stilzwijgen of krachtelooze hulpbieding den zedelijken bij den staatkundigen dood van *Spanje* schijnt gevoegd te willen hebben.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 19 Julij 1 El 4 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 4 D.
Den 20 Julij 1 El 4 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.

HUIS, staande in de St. Walburgsteeg, Wijk F N° 227, Kadastraal Sectie O N° 476, waarin sedert goed met lang succes de Tapperij wordt geexerceerd.

Nog zal men ter zelfder tijd en plaats veilen:

Een HUIS en ERVE, mede binnen *Arnhem* in de Turfstraat, met OPENE PLAATS en TUIN daar achter, in Wijk A N° 7, Kadastraal Sectie O N° 1320, staande op eenen der beste standen dezer Stad en zeer geschikt tot allerlei handel en nering, tusschen de huizen van den Zilversmid *VAN DE WALL* en den Bakker *SCHUURMAN*, in huur bewoond wordende door den Winkelier *H. SWEERINK*, in gebruik te aanvaarden met 1n Mei 1837.

Ter bezigtiging kan men, gedurende acht dagen, den inzet voorafgaande, uitgenomen des Zondags, zich aanmelden bij de respective bewoners; — brieven portvrij.

---

† § † Men is voornemens, om, op Zaturdag den 10den September 1836, des morgens ten 10 ure, in *Het Kromhout* te *Brummen*, ten overstaan van de Notarissen Mr. *GERARD VAN ECK*, residerende te *Arnhem*, en Mr. *FREDERIK DE MAN*, residerende te *Brummen*, te doen inzetten, en 14 dagen later, bij toeslag, te veilen de navolgende, onder de Gemeente *Brummen* gelegene, ONROERENDE GOEDEREN:

Eene BOEREN-PLAATS, genaamd de *KONIJNENWEERD*, nabij het Dorp *Brummen* gelegen, bestaande in HUIS en verder GETIMMERTE, met BOUWLAND en eene aanzienlijke hoeveelheid, meest allerbest, UITERWAARDSCH WEIDELAND, aan de Rivier den *IJssel*, bevattende 52 bunders, 21 roeden en 10 ellen.

Eene BOERENPLAATS, genaamd het *HEK*, gelegen in de Gemeente *Brummen*, buurschap *Leuvenheim*, met daartoe behoorend WEIDE- en BOUWLAND en HOUTGEWASSEN, bevattende 28 Bunders, 13 Roeden en 70 Ellen; Voorts:

Een HUIS, No. 32, genaamd de *ALTENA*, met TUINGROND, 33 Roeden, 60 ellen.

Een stuk BOUWLAND, genaamd den *PASENKAMP*, met een DITO, den *DWARSAKKER* genaamd, 2 Bunders, 33 Roeden en 50 Ellen.

Een stuk BOUWLAND, den *BOSCHAKKER*, 59 Roeden en 10 Ellen.

Een DITO, DITO het *BOUWLAND*, 56 Roeden en 90 Ellen.

Een DITO, DITO het *DOODLAND*, 42 Roeden en 80 Ellen.

De onverdeelde helft eener WEIDE, de *LEIMATHE*, in zijn geheel 2 Bunders, 29 Roeden en 80 Ellen.

Een stuk GROND, TUIN en BOUWLAND, in pacht uitgegeven aan *GRADUS GUIJTINK* en waarop door den pachter een huis is gebouwd, bekend onder den naam van de *Koude Herberg*, 26 Roeden en 14 Ellen.

Een AKKERMAALSBOSCH, de *RAMMELWEIDE* genaamd; 3 Bunders, 87 Roeden en 10 Ellen.

Een stuk BOUWLAND, in de buurschap *Kortenoever*, de *ARENS* genaamd; 2 Bunders en 69 Roeden.

Het REGT VAN TIEND over 25 Bunders, 25 Roeden en 50 Ellen LAND, behoorende tot het erf het *Kraaijenest*.

Het REGT VAN TIEND over 7 Bunders, 16 Roeden en 70 Ellen LAND, behoorende tot de *Paarden Weide* en een gedeelte van *Schadeweerd*.

Alles omstandiger aangewezen bij Billetten van bekendmaking, welke ten kantore van ieder der beide opgenoemde Notarissen verkrijgbaar zijn, terwijl men des verkiezende nader onderrigt kan bekomen bij den Heer *JAN CROMHOUT*, Conducteur van den Waterstaat te *Brummen*. Brieven Portvrij.

---

§ † § De Notaris Mr. *W. H. TAAY*, te *Arnhem*, is van meening, als daartoe door de Regtbank te *Arnhem* gecommitteerd, op Woensdag den 17den Augustus 1836, bij Inzet, in het Logement van den Heer *NAEFF*, te *Velp*, en, den 31sten Augustus daaraanvolgende, bij Toeslag, in het Logement van den Heer *BROUWER*, mede te *Velp*, beide des namiddags ten zes ure, in het openbaar te verkoopen:

Het voor Zomer en Winter ingerigte BUITENVERBLIJF *OOSTERWOUDE*, gelegen dadelijk tegen het landgoed *Biljoen*, aan den weg van hetzelve naar de Kerk te *Velp*, op eenen zeer geringen afstand van den Straatweg van *Arnhem* op *Zutphen*, bestaande uit een tuin en gemakkelijk HEERENHUIS, waarin onderscheidene ruime en goede VERTREKKEN, geplafonneerde, behangen of in stuque bewerkte KAMERS, KEUKENS met WEL- en REGENWATERSPOMPEN en verdere inrigtingen, DOMESTIEKENKAMER, KELDER en vele andere gemakken van Kasten en dergelijken, afzonderlijk staand KOETSHUIS met STALLING voor vier paarden, benevens MANGEL- en KNECHTSKAMER, (wijders [illegible] grootte, met onderscheidene soorten van exquise VRUCHTBOOMEN beplanten nieuw aangelegden TUIN, en eindelijk twee, tegen den tuin gelegene, Kampen BOUW- of MOESLAND, alles te zamen, volgens de Kadastrale opmeting, groot 1 Bunder, 54 Roeden en 30 Ellen.

De gebouwen zijn voor weinige Jaren gedeeltelijk bij herbouw, doch voornamelijk geheel nieuw gebouwd: van het geheele goed heeft men een aangenaam uitzigt over Bouwland en den Straatweg op het dorp *Velp* en onderscheidene Buitengoederen, en verder op de hoogten tusschen *Rozendaal* en *Beekhuizen*.

Voor de bezigtiging gelieve men zich bij den bewoner van het huis, mits vooraf heilet vragende, en voor verdere narigten ten kantore van den bovengenoemden Notaris *TAAY*, te melden.

VERKOOPING.

J. A. VAN MANEN, Notaris te *Nijmegen*, is voornemens, om op Dingsdag, den 26sten Julij 1836, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Weduwe *HENDRIK SAM*, te *Gent*, op hoogen te laten inzetten:

De navolgende ONROERENDE GOEDEREN, allen gelegen onder *Gent*, kanton *Bemmel*, te weten:

1o. Een zeer goed BOERENHUIS, bewoond door *H. JOOSTEN*, met SCHUUR, PUT, MOESHOF, BOOMGAARD en BOUWLAND, *Welderman* genaamd, groot 2 Bunders, 59 Roeden en 20 Ellen.

2o. BOUWLAND, 73 Roeden en 40 Ellen, *de Maaskamp* genaamd.

3o. BOUWLAND, 4 Bunders, 80 Roeden en 40 Ellen, *het Oudeslag* genaamd.

4o. BOUWLAND, 1 Bunder, 52 Roeden en 90 Ellen, *de Lange Akkers* genaamd.

5o. BOUWLAND, 2 Bunders, 26 Roeden en 20 Ellen, *het Ondeslag* genaamd.

6o. BOUWLAND, 2 Bunders, 60 Roeden en 40 Ellen, *de Paardebomsweide* genaamd.

7o. BOUWLAND, 1 Bunder, 68 Roeden en 78 Ellen, *het Kortestuk* genaamd.

8o WEILAND, 4 Bunders en 40 Ellen, *de Koeweide*.

Gemelde acht parceelen eerst afzonderlijk; daarna in massa.

9o. BOUWLAND, 1 Bunder, 14 Roeden en 60 Ellen *den Hoogenhof* genaamd.

10o. BOUWLAND, 78 Roeden en 20 Ellen *het Kampje*.

11o. BOUWLAND, 4 Bunders 9 Roeden en 10 Ellen, *de Gebbegeer*.

Verkooping van Weiland onder Pannerden.

De Heer *J. COCK*, gepensioneerd Luitenant te *Angeren*, is voornemens, ten overstaan van den Notaris *PILGRIM*, te *Huissen*, op Donderdag den 28sten Julij 1836, des voormiddags ten 11 uren, ten huize van den Kastelein *JACOB LANGE*, te *Angeren*, bij inzet; en op Donderdag den 11den Augustus daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaats, finaal te verkoopen:

Vooreerst, *de Stiersweide*, groot 9 Bunders 15 Roeden en 20 Ellen,

Ten tweede, *de Koeweide*, groot 7 Bunders 56 Roeden en 40 Ellen;

beide gelegen op de binnenwaard, onder *Pannerden*, tegen over *Peppelgraaf*; zijnde zeer geschikt voor Steenbakkerij; zullende deze grondstukken eerst *in parceelen* en daarna *in massa* geveild worden.

---

† § † Op den 26sten Julij 1836, des voormiddags ten elf ure, in de *Haas* te *Elburg*, zullen, bij toeslag, worden verkocht de volgende goederen, staande en gelegen onder *Elburg*:

Een KOETSHUIS met STAL en KELDER in het Noorderkwartier, Sectie C No. 125, waarvoor bij hooging geboden is ƒ 550.

Een TUIN, voorzien van TUINHUISJE en best dragende VRUCHTBOOMEN, Sectie B No. 49 en 50, groot 0,42,38 ellen, waarvoor geboden is ƒ 960.

Twee kampen HOOI of WEI-LAND, Sectie B No. [illegible] ƒ 850. [illegible] Kantore van den Notaris *HOEFHAMER*, te *Elburg*.

---

† † † Heeren KERKVOOGDEN DER HERVORMDE GEMEENTE, TE *WARNSVELD*, zijn voornemens, om, op Maandag den eersten Augustus aanstaande, des voormiddags ten tien ure, ten huize van den Kastelein *E. MAKKINK*, in *de Paauw*, te *Warnsveld*, publiek AANTEBESTEEDEN het ombouwen van een gedeelte van het KERKGEBOUW te *Warnsveld*, waarvan het bestek en de conditien ter lezing zullen liggen ten huize van bovengenoemden Kastelein.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer Architect *LUSEN*, te *Zutphen*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.